

opacita pigmentu - Smith: *nepriehľadnosť pigmentu*; opacita pigmentu je tým väčšia, čím väčší je rozdiel *indexu lomu svetla medzi pigmentom a médiom*; pozri *lom svetla*

opakovaný kríž - *kríž opakovaný*

opál - zo sanskrt: upala – „drahokam“

-čírý, priesvitný alebo nepriehľadný, rôznofarebný nerast; hydratovaný oxid kremičitý; najcennejší je perleťovo sfarbený opál drahý; výbrus do tvaru *mugle*; pozri *hyalit*

Baleka: drahokam z nálezísk v Austrálii, Walese, Mexiku, Indii, Brazílii, Maďarsku; kameň *zverokruhových znamení*: *Váhy*; čierny a mliečno biely, modrý, zelený, vzorovaný, vždy azúrovo žiari (opalizuje), nakoľko je zložený z niekoľkých vrstiev; je mäkký (stupeň 5,5-6,5); *fazetový* výbrus je možný iba u ohnivého opálu (fuero) z Mexika; *Plinius St.* ho radil medzi *smaragd*; opál v stredoveku nazývaný aj *ophthalmos* (oko), lebo mu pola prisudzovaná schopnosť hojiť očné *choroby* a tiež schopnosť chrániť pred urieknutím a zlým pohľadom (pozri *amulet, mágia*); mal mať tiež silu robiť neviditeľným, preto sa stal *talizmanom zlodějov*; bol aj kameňom *nešťastia*, ktoré predpovedal (mal napr. predpovedať *mor* v Benátkach 1433); verilo sa, že vyhasína so *smrťou* svojho majiteľa a nakoniec sám zomiera (kameň je naozaj nestály a po čase sa rozpadá na prach); pozri *Orphanus*

Täubl: chemickým zložením oxid kremičitý s podielom vody; je amorfný, tvrdosť 5,5-6,5; hustota 1,9-2,5; vyznačuje sa zvláštnou hrou farieb, opalizáciou; lesk mastný, jednolomný, neštiepný; vyskytuje sa v guľových alebo ľadvinkovitých tvaroch, býva priehľadný, priesvitný aj nepriehľadný; opál obecný je bielavo mliečny alebo žltastý; zvyčajne sa brúsi do tvaru mugle; jeho odrodami sú *opál drahý, chryzopál, kašolong perlový, girasol, hyalit, opál drevnatý, opál ohnivý, chameleón*; najkrajšie opály sa nachádzajú v Austrálii; aby opalizácia najviac vynikla, brúsia sa opály iba muglovým; opálové *dublety* zhotovené z nízkeho, silno opalizujúceho opálu, sa podkladajú vyleštenou doštičkou čierneho *ónyxu* a vtedy najviac vynikajú dúhové farby

obyčajný opál je sivý, čierny alebo zelený a hrou farieb sa nevyznačuje; vryp opálu je biely; tento minerál môže byť priehľadný až nepriehľadný; jeho lesk sa mení od skleneného až po smolný, mastný alebo perleťový, najčastejšie však býva sklený; drahý opál je mliečnobiely alebo čierny a hrá rozličnými dúhovými farbami, zvyčajne červenou, modrou a žltou (opalizuje); so zahrievaním vody, ktorá je v ňom viazaná, sa jeho farba často mení; napríklad ak sa drahý opál zohreje v dlani, bude sa mimoriadne lesknúť; ohnivý opál je žltý alebo červenkastý a môže, ale nemusí opalizovať

<http://www.vzostup.sk/opal>

<http://it.wikipedia.org/wiki/Opale>

Opál

opál drahý - Täubl: *opál* vynikajúcej kvality; opalizácia je spôsobená krížením svetelných lúčov; najkrajšie opály sa nachádzajú v Austrálii; vypráva sa, že akýsi lovec strelil v pustine veľkého *klokana*, ktorý v smrteľnom zápase zúfalo hrabal do zeme; roztrekujúca hlina žiarila nevidaným blyskotom a farbami; lovec si naplnil vrecká úlomkami a v Adelaide ich výhodne speňažil, odborník v nich poznal krásne kusy drahého opálu; pustý kraj sa potom rýchlo zaplnil hľadačmi opálov, ktorí tu založili mestečko White-Cliffs; najväčší drahý opál bol nalezený koncom 18.st. v Queenslande v Austrálii; keď bol vyberaný zo zeme, rozlomil sa na dva kusy, z ktorých jeden je súčasťou anglického kráľovského pokladu (5x4cm, 50gramov); žiari súčasne rubínovou, ametystovou, smaragdovou a nachovou farbou

Opál drahý

opál drevitý - angl. woody opal; Täubl.: *opál*, zložením skamenené drevo

www: drevitý opál je druh skameneného dreva, v ktorom vlákna dreva je pri skamenení namiesto *kremeňom*, *chalcedónom*, nahradená *opálom*; štruktúra dreva zostáva zachovaná; to znamená, že nasýteniu opálom (kremičitým gélom) došlo ešte pred úplným rozkladom dreva; k nasýteniu došlo v sedimentoch za neprítomnosti vzduchu; drevité opály sú väčšinou hnedej, červenej, žltej, bielej a čiernej farby; umelé skamenené drevo sa vyrába z malých borovicových kociiek máčaním v kyslom kúpeli a dvojročnom pôsobení oxidom kremičitým; produkt sa potom varí pri 1400 ° C v argónovej atmosfére po dobu dvoch hodín; výsledkom je karbid kremíka so zachovalou zložitou bunkovou štruktúrou dreva

Opál drevitý

opál ohnivý - Täubl: *opál* škoricovo-červenej farby, priehľadný a priesvitný, sklovitého lesku; nálezisko v Mexiku

Opál ohnivý

opálové sklo - sklo opálové

op-art - optical art; jeden zo smerov *abstraktného* maliarstva; smer 60.rokov 20.storočia, vychádzajúci z vedeckých princípov modernej optiky a z kinetických pokusov s cieľom dosiahnuť pohyb; v op-arte sa pohyb dosahuje pomocou efektov superpozície (spojenie dvoch pohybov: skladanie, prekryvanie), priesvitnosti, permutácie (zmena poradia prvkov daného celku) a transformácie elementárnych geometrických alebo vizuálnych útvarov; vytvára tak dojem pohybu a priestoru; na rozdiel od *kinetizmu*, ktorý využíva k optickým efektom mechanické prostriedky (napr. elektrinu), v op-arte vznikajú optické efekty prekryvaním lineárnych a plošných konfigurácií cez rastre a siete; pozri technika *moiré*; (Vasarely, Rileyová); *rayonizmus-lučizmus*

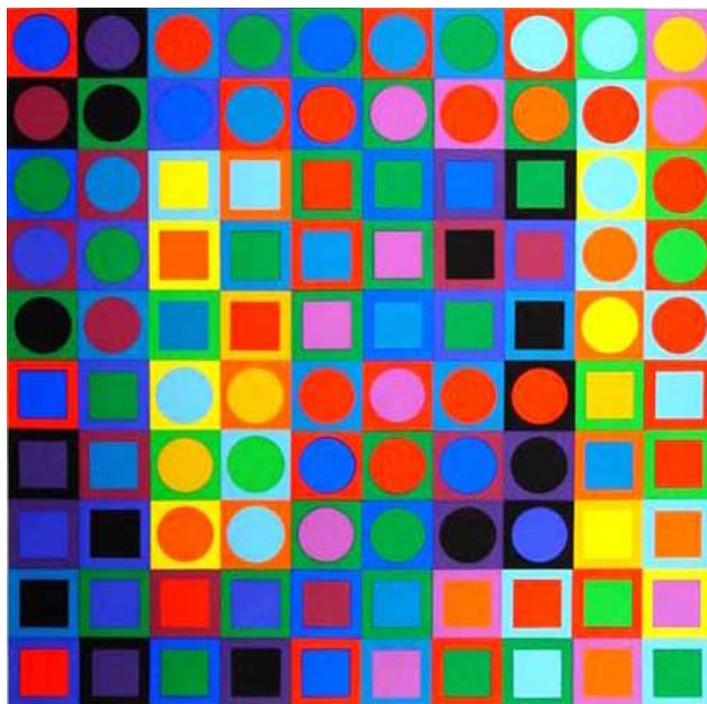
Baleka: optické umenie; v maliarstve, grafike a sochárstve 50.rokov 20.st. smer, ktorý svoje *tvaroslovie* založil na vzťahoch medzi geometrickými telesami a farbou, ku ktorej je priradená aj čierna a biela (pozri *farby neutrálne, achromatické farby*); cieľom bolo vyvolať zrakovú ilúziu pohybu, dosahovanú plošnou aj reliéfnou štruktúrou a farebnosťou obrazca; v užšom zmysle patrí k tomuto smeru iba diela, ktoré majú klasickú podobu obrazu, *grafického listu*, pevného *reliéfu* a iba štruktúrou vyvolávajú dojem pohybu; v širšom zmysle je termínom označovaná aj tvorba, ktorá klasickú statickú podobu výtvarného diela ruší (napr. výtvary *kinetizmu, rotoreliéfy*, svetelná plastika, *kinetické objekty*); op-art sa vyvinul z novodobého výtvarného záujmu o geometrický tvar (pozri *geometrická abstrakcia*), farbu, pohyb a svetlo, ktorý sa odrazil už na poč. 20.st. vo *futurizme, konštruktivizme, dadaizme* a *kinetizme*, v okruhoch hnutia *De Stijl* a *Bauhaus* a tvorivých aj teoretických snahách jednotlivcov (Duchamp, Delunay, Mondrian, J.Itten, Moholy-Nagy, J.Hélión, J.Albers, T. van Doesburg); vrcholné obdobie op-artu po 2.sv.vojne (A.Herbin, J.Albers, M.Bill, V.Vasarely): čerpanie z teoretických a tvorivých výsledkov *skupiny Abstraction-Création* (založenej 1931 v Paríži); vo vnútri smeru (v užšom aj širšom poňatí) sa postupne vytvorili dve protichodné tendencie:

1. kládla dôraz na pôvodné východisko (geometrický tvar, farba, klasická podoba obrazu, grafického listu, reliéfu) a dospievala až k matematicky utváranému obrazcu, štrukturovanému rastru; zachovávala jasnosť obrazca, tj. rozpoznateľnosť stálej štruktúry, ktorá vyvolávala výtvarnú ilúziu pohybu (okruh *skupiny Zero*, Vasarely, Anuszkiewicz, Rileyová); tvorba je založená na systematickom a objektívnom výzume zákonitostí vnemu a sčasti má rys dekoratívnosti a tým aj úžitkovosti; presadzuje sa silne v sériovosti *užitého umenia* (*grafika propagačná* a *obalová*, v reklame ale aj interiérovej architektúre a ď. oblastiach praktického života); toto uplatnenie cenovo prístupnej *serigrafie* nahrádzajúcej často aj obrazy, vyplýva programovo zo sociálno utopistických predstáv *konštruktivistickej* avantgardy, ktorá je jedným z výtvarných a myšlienkových zdrojov smeru;

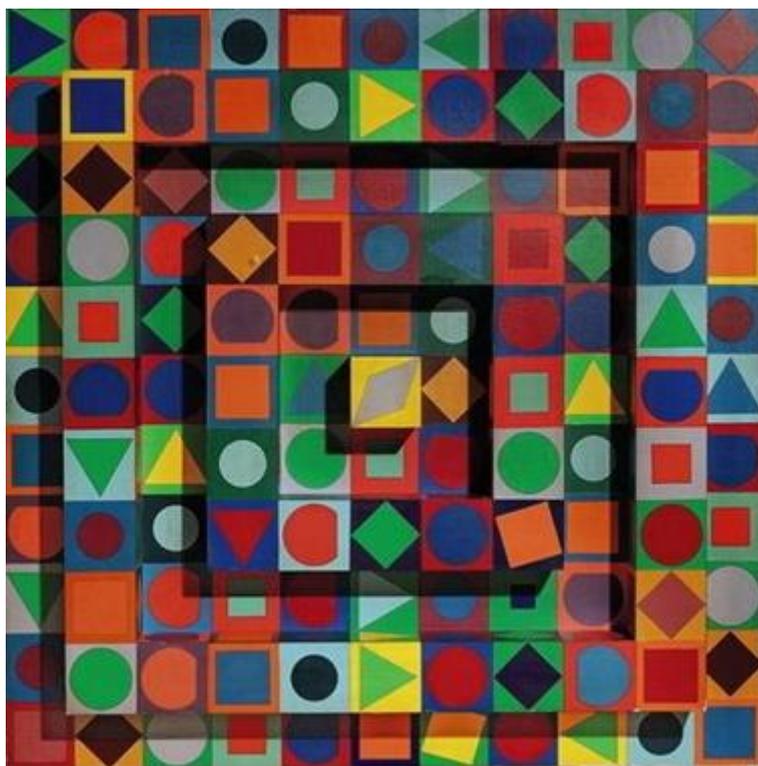
2. v tejto orientácii op-artu vystupuje do popredia citovo romantické poňatie tvorby, v ktorej potom jednotlivé prvky nadobúdajú zastretosť, mnohoznačnosť a vtlačajú dielu pocitovosť, magickú tajomnosť, symbolické významy; smerujú tak ku kontemplatívne obsahu diela, ktorý pôvodne nebol cieľom výtvarného názoru

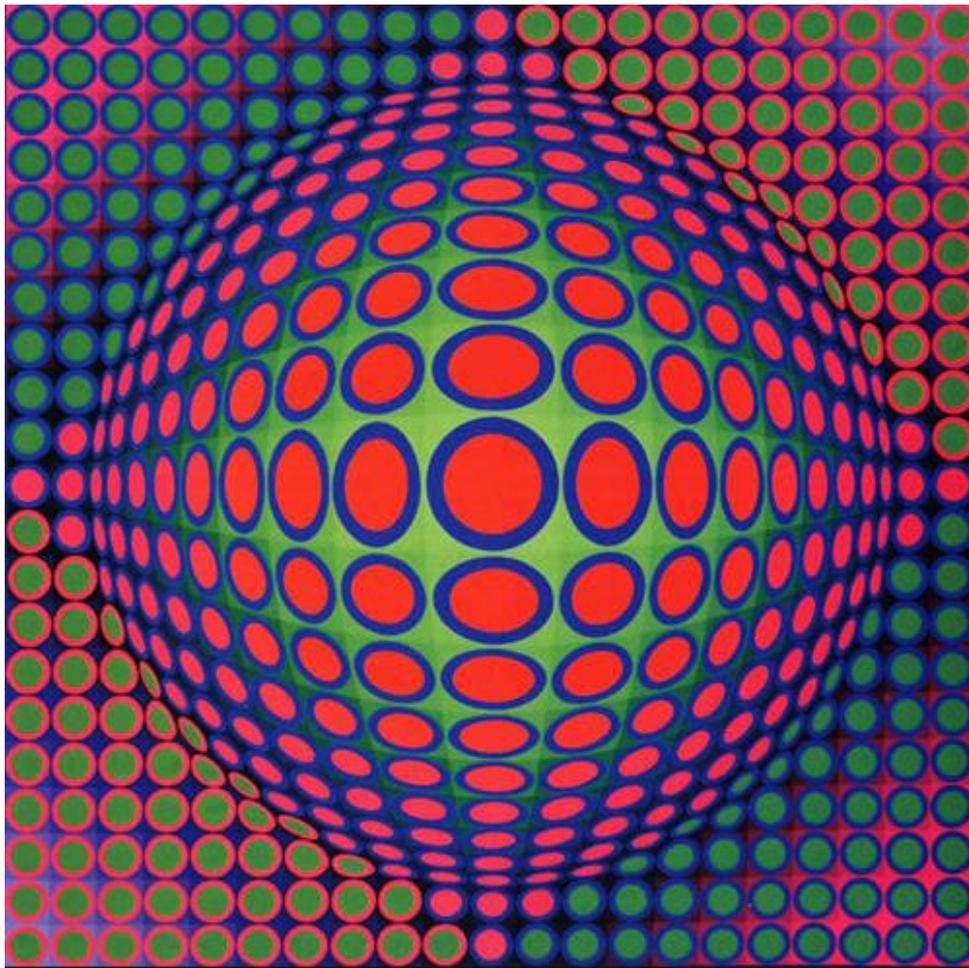
V. Vasarely: Zebra

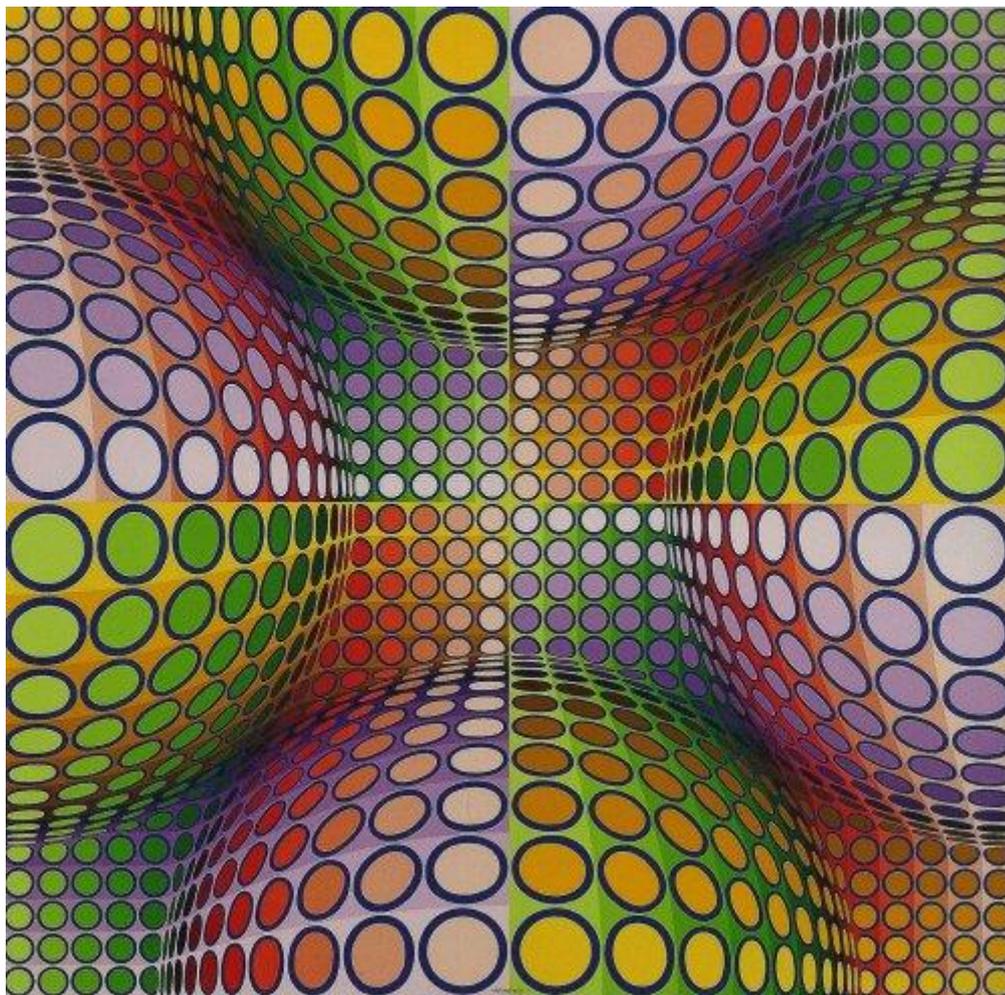
V. Vasarely

V. Vasarely: Folklor (1963)

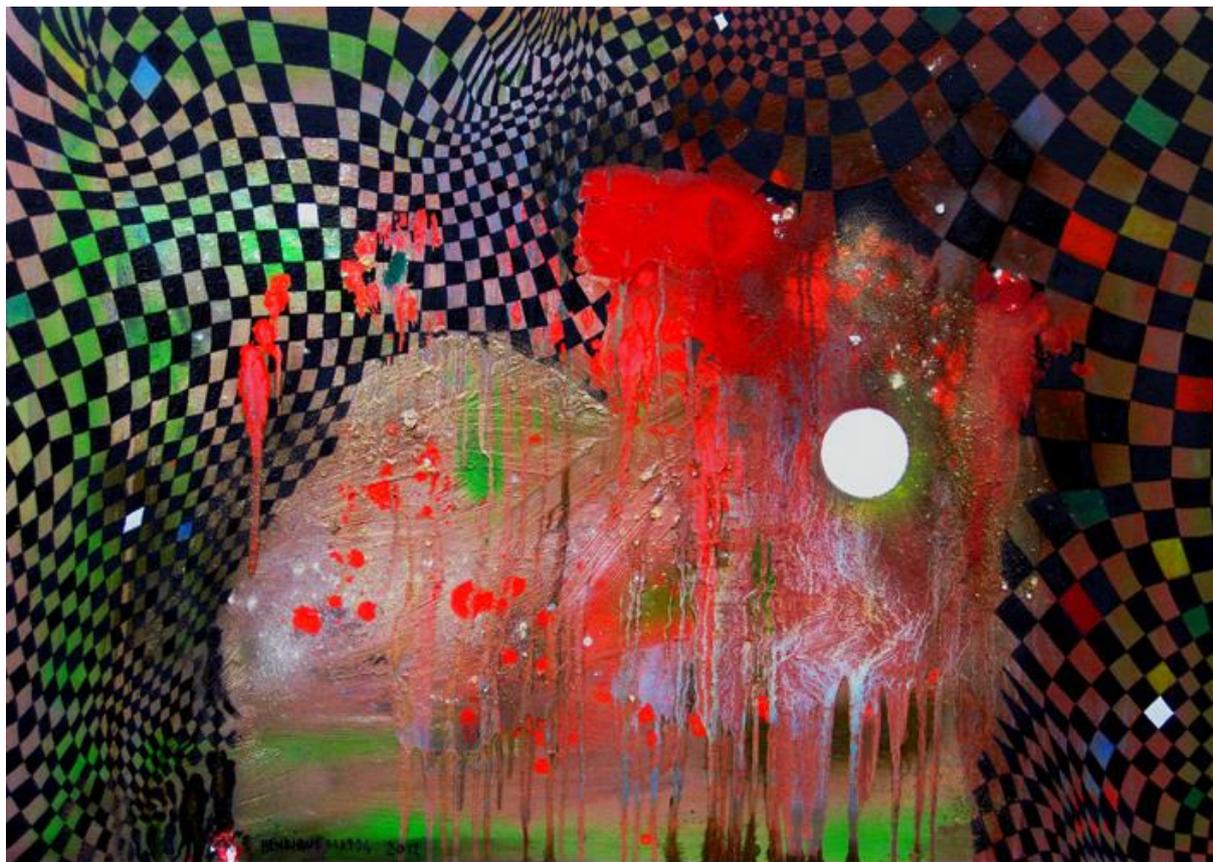
V. Vasarely: Vega 200 (1968)

V. Vasarely: Vega-Lep (1970)

H. Matos: Optický pohyb (2012)

H. Matos: Optický pohyb II (2012)

opát - z *aramejčiny*; predstavený *kláštora* rímskokatolíckej cirkvi (predstavenou ženského kláštora - *abatiša*, predstaveným pravoslávneho kláštora *abba*); volený na tri roky alebo doživotne; pozri *prelatura*; *Jiljí*; *Bern*; *benediktíni*; *pápež*, *kardinál*, *prelát*, *biskup*; *abbé*; *mních*, *kláštór*, *bizet*; *Benedikt z Nursie*, *Bernard z Clairvaux*

-v súvislosti s heslom *benediktíni*: opát stojí na čele benediktínskeho kláštora ako Kristov zástupca; opát býva najskúsenejší mních, ktorý má dôveru a všetci sú povinní zachovávať mu poslušnosť; opáta volí doživotne konvent mníchov; jeho právomoc a autoritu obmedzuje častá pripomienka v regule (má byť príkladom k jej zachovávaní a je aj jej strážcom); ako pomocníkov si volí opát dekanov, každý z nich má pridelených desať mníchov pomocníkov, ktorí sa starajú o potreby komunity (kuchyňu, prijímanie do kláštora, noviciát ap.)

Sv. Augustín odovzdáva sv. Norbertovi svoju rehoľu (okolo 1140)

H. Lützelburger podľa návrhu H. Holbeina II.: Opát (tanec smrti, drevoryt, 1523-1525)

Opátová pri Lučenci - pozri *Slovensko*

F. Gyurkovits: Opatová pri Lučenci v zime (1934)

opátstvo - *kláštor*, na čele ktorého stojí *opát* alebo *abatiša*; pozri *prelatura*, *palatium*

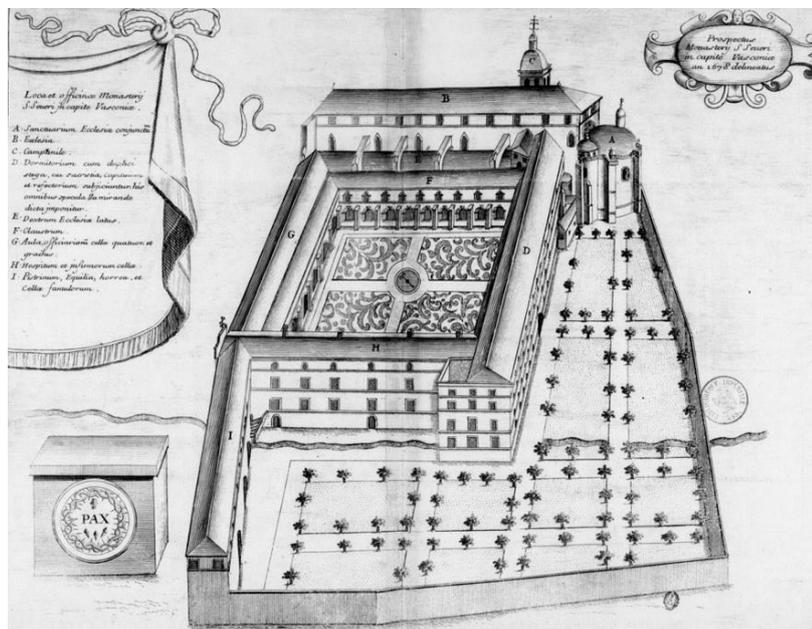

E. Landseer: Opátstvo Bolton za starých čias (19.st.)

opátstvo St. Gallen - www: jeho preslávená knižnica obsahuje knihy, ktoré sa datujú do 9.st.; pozri *karolínske umenie*

-v súvislosti s heslom *karolínske umenie*: významné postavenie mala aj drobná, najmä *bronzová* plastika (Jazdec, r. 870, Louvre), *umelecké remeslá*: rezba v *slonovine* (slonovinová doštička knižnej väzby: Evangelium longa (900, St. Gallen)

Opátstvo St. Sever - pozri *Beatus Saint Sever*

Saint-Sever Monasticon Gallicanum

opera baletná - baletná opera

opera dell duomo - tal. názov pre typ *dielne umeleckej: domoperu*; pozri *museo dell'opera dell duomo*

operácia - pozri *lekárstvo, Zranený človek*

https://en.wikipedia.org/wiki/Hans_von_Gersdorff

operácia kameňa hlúposti - pozri *kameň hlúposti*

Operený had - *mayský boh Kukulkan a aztécky boh Quetzalcoatl*; pozri *toltécka kultúra, aztécka kultúra*

Klasická mayská predstava Kukulkana (chrám Yaxchilan)

Kukulkan s hlavou bojovníka rodiaceho sa v jeho hrtane (Mixco Viejo, Guatemala)

Operený motýľ - *Quetzalpapalotl*

opevnená brána - *s vežou nad bránou*

Anonym: Godfrey vo svojom hrade dáva príkaz na útok na Jeruzalem 15. júla 1099 (iluminácia z „Roman de la Rose“, 13.st.)

opevnenie - tiež *fortifikácia*; opatrenie pevnostnej architektúry (hradu, hradiska) valom, priekopami; valy mohli byť posilnené *palisádami*; tento typ opevnení typický pre *motte* severnej Európy v ranom stredoveku

[https://en.wikipedia.org/wiki/Rampart_\(fortification\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Rampart_(fortification))

opevnený kostol - kostol opevnený

ophites/ofites - z gréc. ὄφιανοι/ophianoí, z gréc. ὄφις/ophis – „had“; členovia kresťanskej *gnostickej* sekty, o ktorej hovorí *Hypolit Rímsky* (†235) v stratenej práci *Syntagma*; pozri *Samael*

Ophiuchus - lat. - Hadonos; súhvezdie *Hadonos*; pozri *betlehemska hviezda*, *astronómia*

<http://www.eastbayastro.org/articles/lore/ophiuchus.htm>

Ophiuchus (detail ilustrácie z knihy Johannesa Helvetia „Firmamentum Sobiescianum sive Uranographia“, 17.st.)

Ophois - Wepwawet

opica - lat. similia z lat. simile – „podobne“; ďalšie názvy: *callitrix*, *cerocopithecus*, *cynocephalus*, *guénon*, *satyrus*, *singe*, *sřinga*; v kresťanskom náboženstve jedna z podôb *diabla*; *jablko* v hube *opice* sa

stáva symbolom *hriechu* (pozri *prvotný hriech, jablko poznania*); pozri *božia opica, Avaritia; Hanumán; somundo; víno* (Biedermann); *broskyňa* (Obuchová)

Baleka: opica je v Indii posvätné zviera (preukazované jej božské pocty); v Egypte posvätné zviera (symbol mesačného božstva; pozri *luna*), verilo sa, že pri splne sa jej rozširujú zrenice a pri ubúdaní mesiaca sa zužujú; v Grécku a Ríme chované opice ako domáce zvieratá; opica stala sa symbolom zručnosti, učenlivosti, napodobňovania a mimoriadnej *lásky* k mláďatám (opíčia láska); *kresťanstvo* prevzalo symbol a morálne ho prehodnotilo (symbol *hriechu* a zlomyseľnosti); opica v tomto prehodnotení symbolizuje ľahostajnosť ľudskej *duše*, jej slepotu, hriešnosť a chamtivosť; opica niekedy späť s podobou a významom *diabla* (pozri *figura diaboli*), *božou opicou*, ktorá iba boha napodobňuje; v umení opice zachytené ako kultové zvieratá alebo *atribúty* božstiev (v Egypte stelesnenie boha *Thovta*); *amulety* s podobou opíc pochádzajú už z predhistorickej doby; v Egypte opíchie reliéfy umiestňované na najvyššom vlyse *pylónov*, nakoľko ako prvé vítajú svojím raným pokrikom vychádzajúce *slnko* (pozri *Ré*); v stredoveku tvorí opica výzdobu *architektonických článkov: katedrál*; opice sú súčasťou motívu *Klaňanie troch kráľov*; v maliarstve (najmä v *knižnej malbe*) a v grafike nadobúda podobu opice *diabol*, ktorý našepkáva ľahkomyseľným neprávostiam; opica zastupuje diabla aj *peklo*; opica znamená aj diablovu obeť: hriešnika (reťaz, ktorým je zviazaná, je obrazným putom neprávostí, pre ktoré hriešnik nemôže nastúpiť pravú, morálnu cestu); opica napodobňujúca prírodu (*simia naturae*) symbolizovala v renesancii tiež *výtvarné umenie* a jeho rys napodobovania skutočnosti (porovnaj antickú *mimesis*, novoveký *naturalizmus*; pozri *Medici*); morálny význam symbolu opice prežíva vo svojom zovšeobecnení neprávosti až do súčasnosti, najmä v sociálno kritickom umení; (W.Hogarth, F.Rops, J.Váchal; pozri *sociálne umenie, kritický realizmus*); v *bojovom umení* pozri *sonmudo*

Hall: pre kresťanov raného stredoveku bola opica symbolom diabla (tým mienené viac *kacírstvo* a *pohanstvo* ako ľudská hriešnosť); v gotike značí opica s *jablkom* v tleme *prvotný hriech*; opica sa objavuje aj vo výjave *Panny Márie* s dieťaťom (pozri *Madona*); vyobrazenie opice s jablkom v tleme v renesancii využívané aj vo význame atribútu *chute*, jedného z piatich zmyslov; v opici človek spoznával znetvorenú podobu seba > začala byť spájaná s nerest'ou (pozri *Cnosti a Neresti*) a používaná k personifikácii chlipnosti a žiadostivosti (pozri aj *diví muži*); opica atribútom sangvinika (delenie ľudí podľa Hippokratovej typológie *štyroch temperamentov*); v stredoveku opica symbolom *maliarstva* a *sochárstva* (umelecká schopnosť považovaná v tom čase za bytostne *napodobivú* a preto spájaná so zvierat'om, známym schopnosťou napodobovania; táto myšlienka vyjadrená obľúbeným úslovím „ars simia naturae“ prisvojovaným najmä *flámskym* maliarstvom 17.st. (ďalej podrobne pod heslom „ars simia naturae“, *simia naturae*); opica je *atribútom* personifikovanej *Chute* (pozri *päť zmyslov*)

Heinz-Mohr: symbolický charakter opice zvyčajne negatívny: zastupuje žiadostivosť, lakotnosť a zlovôľnu lesť; ak je zviazaná, môže zastupovať samotného *diabla*; na nerest' závisť poukazuje opica napadnutá *malomocnosťou*; premena človeka, ktorý cez svoje neresti sám seba degraduje na zviera, často symbolizované opíčimi rysmi a získava v umení akcent...(?)

www: *Hsigo/Hsiao*, čínske legendárne monštrum v podobe *opice* s ľudskou tvárou a krídlami, ktoré jej umožňujú lietať; v pôvodnej forme mala tvár *sovy*

www: *Hsigo* alebo *Hsiao* je tvor čínskeho folklóru, ktorý sa podobal sovu, ale mal ľudskú tvár, telo z opice, a chvost psa; jeho prítomnosť bola späť s obdobím sucha; pozri *monštrá*

- podľa stredovekých bestiárov je opica tvor, ktorý sa latinsky volá tiež *simia*, nakoľko je veľmi podobná človeku; vždy sa jej narodí dve mláďatá; obľúbené mláďa nosí na rukách a neobľúbené na chrbte; ak je prenasledovaná lovcami, odhadzuje obľúbené mláďa, aby si oslobodila ruky, a tak sa zachráni; neobľúbené mláďa sa jej drží ďalej, a tak prežije; existuje päť typov ľudoopov: prvý sa nazýva *cericopithicus* a má chvost; druhý, s hrubou srst'ou, sa nazýva *sfinga*, je učenlivý a nie je divoký; tretí je *cynocephalus* s hlavou ako pes a dlhým chvostom; štvrtý sa volá *satyrus* a je temperamentný a má príjemnú tvár; piaty, nazvaný *callitrix*, má dlhé fúzy na svojej špicatej tvári a má široký chvost; opice sú radujú, keď je mesiac v nove a sú smutné, keď mesiaca ubúda; počas rovnodennosti sedemkrát močia; opice považované za škaredé, špinavé tvory s plochými, zvráskavenými nosmi; obzvlášť hrozná sú ich zadky

-opica v alegórii: je stotožňovaná s diablom; hovorí sa, že rovnako ako opice majú hlavu a žiadny chvost, satan sa zrodil v nebi, ale stratil chvost a na konci celkom zahynie; v bestiári Philippe de Thaon sa hovorí, že diabol sa vysmieva zlým a poniesie ich pred sebou do pekla, zatiaľ čo dobrí zostanú za jeho chrbtom s Bohom

-*Ezopove bájky* (6.st.pr.Kr.): opica porodí dve mláďatá, jedno miluje, druhým pohŕda; prvé zadusí v objatí svojej lásky, a tak zanedbávané dieťa prežije; *Plinius starší* (Natural History, 1.st.) píše, že opice sú prefikane zvieratá; do slučiek, ktoré lovci na ne nastrožili, dávali topánky; podľa rímskeho spisovateľa Mucianusa (1.st.) sa opice rozlišujú podľa chvostov, sú v depresii, keď mesiac ustupuje a šťastné v nove; sú láskavé k svojim mláďatám a niekedy ich náhodou zabijú pri objímaní; opice s názvom cynocephalis sú neľútostné, ale satyris sú jemné; opice nemôžu žiť nikde inde než v *Etiópii* vo svojej rodnej krajine; podľa *Izidora zo Sevilly* (Etymológia, 7.st.) grécke meno apes (lat. simiae) pochádza z gréc. slov s významom „tlačiť do nosa“, pretože majú škaredý nos; ak iní hovoria, že meno je odvodené z podobnosti s ľuďmi, Izidor tvrdí, že je to nepravdivé; opice sa radujú počas novu, ale sú smutné, keď je v iných fázach; milujú svoje deti a nosia ich pred sebou; ak je dieťa zanedbané, že lipne na svojej matke; existuje päť druhov opíc: ceropitheci majú chvosty, sfingy majú dlhé chlpy a veľké prsia a sú jemné; Cynocephali majú tvár podobnú psom, satyrovia majú príjemnú tvár, ale sú nepokojní; ľahko sa chytia, ale zvyčajne neprežijú v zajatí; callitriches sú na rozdiel od ostatných majú všetky ich vlastnosti; podľa Richarda de Fournival (Bestiaire d'Amour) lovec vie, že opice rady napodobňujú to, čo ľudia robia, a tak si hrajú s topánkami, keď vedia, že sa na ne niekto pozerá; potom ju skrývajú za seba; lovec chytí opicu, ak nestihne vyzuť topánky a utiecť; väčšina ilustrácií ukazuje samicu opice s dvoma deťmi vpredu a na chrbte; niekedy sa objavuje príbeh opice obúvajúcej si topánky; opice sú často používané na okrajových ilustráciách rukopisov (pozri *marginálie*), kde napodobňujú nejaké ľudské správanie; spoločné scény ukazujú opice ako rytiera na koni alebo skúmajúce fľašu *moču* ako výsmech stredovekého lekára

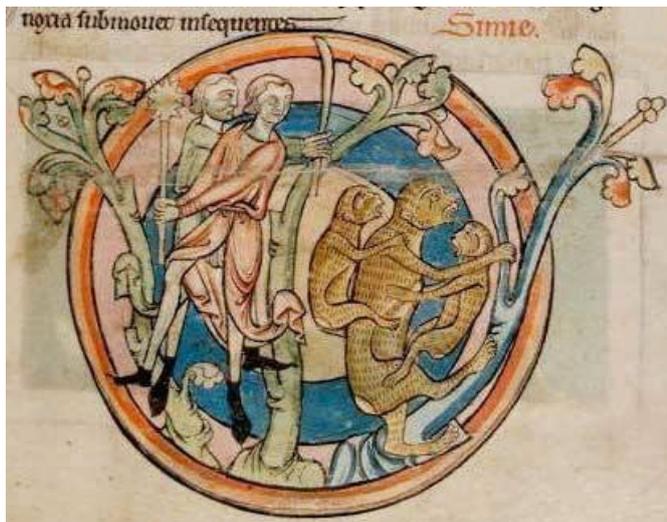
-žánrové scény s opicami napodobňujúcimi ľudské správanie sa nazývajú *singerie*

http://translate.googleusercontent.com/translate_c?depth=1&ei=Tsb9UMnmEanj4QSKnoGIBg&hl=sk&prev=/search%3Fq%3DHsigo%26h1%3Dsk%26tbo%3Dd&rurl=translate.google.sk&sl=en&u=http://www.monstropedia.org/index.php%3Ftitle%3DHsigo&usg=ALkJrhjSKNVr2yCBCn4DQ1i460_LGMA9tA#ixzz2IeZELfKE

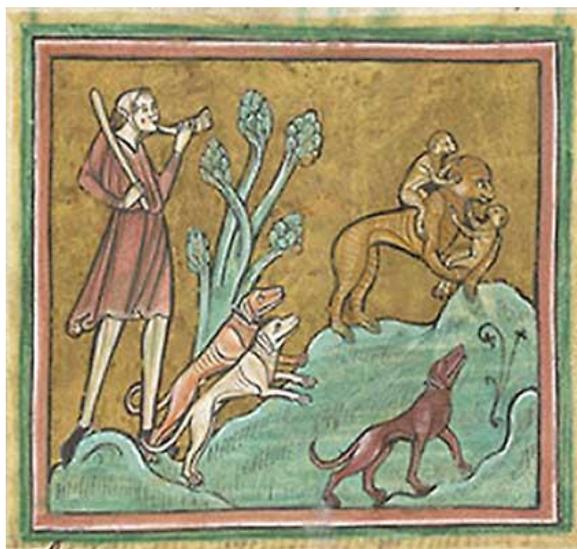
http://de.wikipedia.org/wiki/Max_Slevogt
ht <http://bestiary.ca/beasts/beast148.htmtp://marinni.livejournal.com/479766.html>

<http://bestiary.ca/beasts/beast148.htm>
<http://bestiary.ca/beasts/beastgallery148.htm>
<http://bestiary.ca/beasts/beastalphashort.htm>

<http://lj.rossia.org/users/marinni/367338.html?mode=reply>
http://de.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Affe_in_der_Kunst

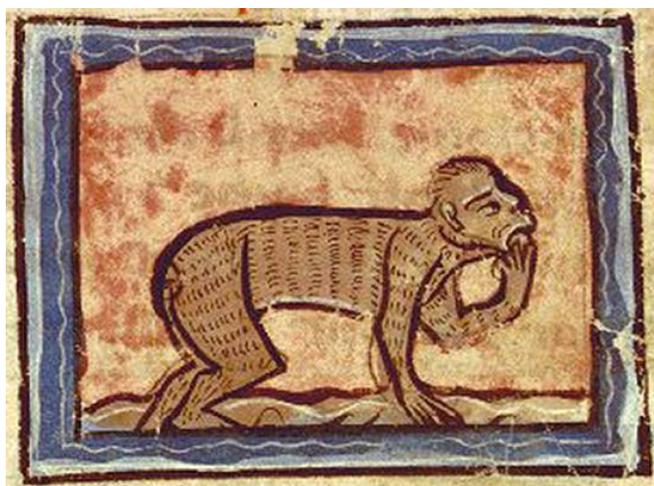
Opica prenasledovaná lovcami (British Library, Harley MS 4751, Folio 11r)

Muž a opica nesúca na chrbte mláďa (British Library, Royal MS 12 F. xiii, Folio 17r)

Opica druhu satyrus (British Library, Royal MS 12 F. xiii, Folio 17v)

Opica žerúca potravu (Bibliothèque Nationale de France, fr. 1444b, Folio 249r)

Muž obúvajúci si topánky a opica (iluminácia z Bestiaire d'Amour od Richard Fournivala, 12.st.)

Muž a opica nesúca na chrbte mláďa (iluminácia z Bestiaire d'Amour od Richard Fournivala, 12.st.)

Opica napodobňuje ľudí a obúva si topánky (iluminácia z Bestiaire d'Amour od Richard Fournivala, 12.st.)

Opica s dvoma mláďatami (iluminácia z bestiára)

Opica s dvoma mláďatami (Kongelige Bibliotek, Gl. KGL. S. 3466 8°, Folio 50V)

Opičia rodina (Múzeum Meermanno, MMW, 10 B 25, Folio 8V)

Poľovník a opica s dvoma mláďatami (Bibliothèque Nationale de France, lat. 3630, Folio 78r)

Poľovník a opica s dvoma mláďatami (Morgan Library, MS M.81, Folio 19v)

Poľovník a opica s dvoma mláďatami (Rossiiskaia Natsionalnaia Biblioteka, QvV 1, Folio 20V)

Opica druhu satyrus (Bibliothèque Nationale de France, lat. 3630, Folio 78V)

Opica druhu satyrus drží thyrsos (Morgan Library, MS M.81, Folio 20V)

Opica druhu satyrus (Múzeum Meermanno, MMW, 10 B 25, Folio 9R)

Opica druhu satyrus (Kongelige Bibliotek, Gl. KGL. S. 1633 4°, Folio 11R)

Opica skúma nádobu s močom (Koninklijke Bibliotheek, KB, 76 E 4, Folio 32R)

Opica ako lekár skúma nádobu s močom (Koninklijke Bibliotheek, KB, KA 16, Folio 69R)

Opica prchá pred poľovníkom s dvoma mláďatami (Bibliothèque Nationale de France, lat. 6838B, Folio 7R)

Opica prchá pred poľovníkom s dvoma mláďatami (Bodleian Library, MS. Douce 88, Folio 89V)

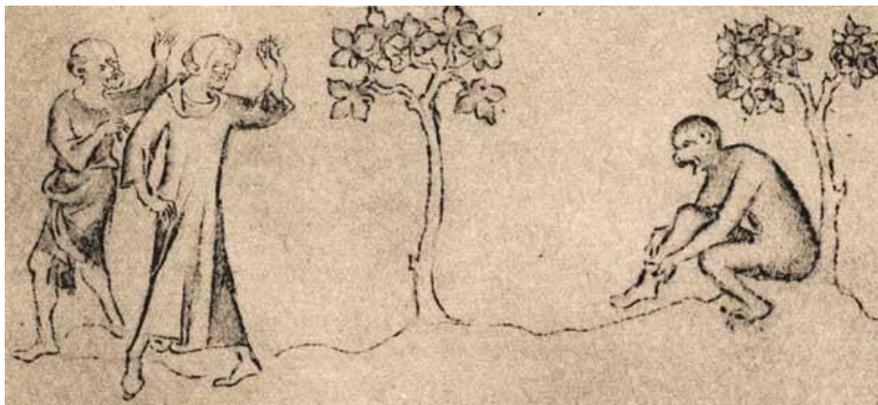
Opica prchá pred poľovníkom s dvoma mláďatami (Bodleian Library, MS. Bodley 533, Folio 5R)

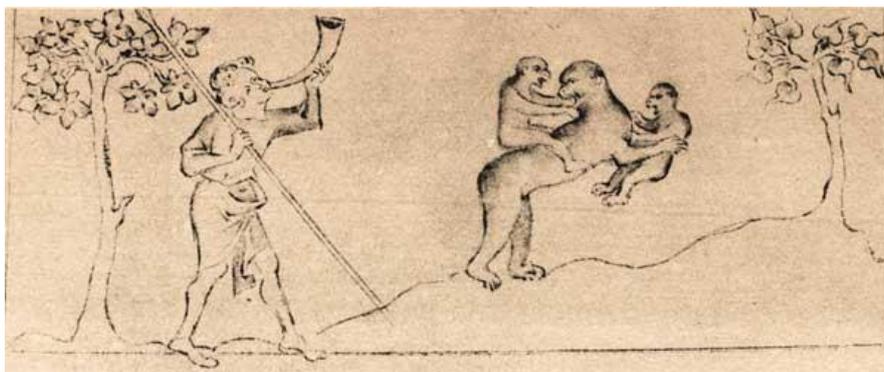
Rôzne druhy opíc (Bodleian Library, MS. Bodley 602, Folio 18v)

Medi sebou bojujúce opice a chorý muž liečený opicou (iluminácia z bestiára, odkazujúca na stredovekú liečebnú prax pitím opičej moče, Bodleian Library, MS. Chvályt' Misc. 247, Folio 153V)

Opica napodobňuje ľudí a navlieka si topánky (Žaltár kráľovnej Mary, 1310-1320)

Opica prchá pred poľovníkom s dvoma mláďatami (Žaltár kráľovnej Mary, 1310-1320)

Zajatá opica sa stáva milenkou muža (Žaltár kráľovnej Mary, 1310-1320)

Opica prchá pred poľovníkom s dvoma mláďatami (stredoveká iluminácia)

Opica prchá pred poľovníkmi s dvoma mláďatami (Bodleian Library, MS. Bodley 764, Folio 16v)

Opica jazdí na koze ako symbol lascívnosti (British Library, Stowe MS 17, Folio 81v)

Opica prchá pred poľovníkom s dvoma mláďatami (Bodleian Library, MS. Douce 151, Folio 14v)

Opice v škole (British Library, Stowe MS 17, Folio 109r)

Opica spojená obojkom so súdkom s alkoholom (Huntington Library, HM 27523, Folio 228r)

Opice ako alegória ľudskej rodiny (Kongelige Bibliotek, Gl. KGL. S. 1633 4°, Folio 10v)

Tri opice (Merton College Library, MS. 249, Folio 7v)

A. Dürer: Kristus medzi zákonníkmi (Polyptych Sedembolestnej Panny, 1500)

A. Dürer: Madona s opicou (medirytina, 1496-1500)

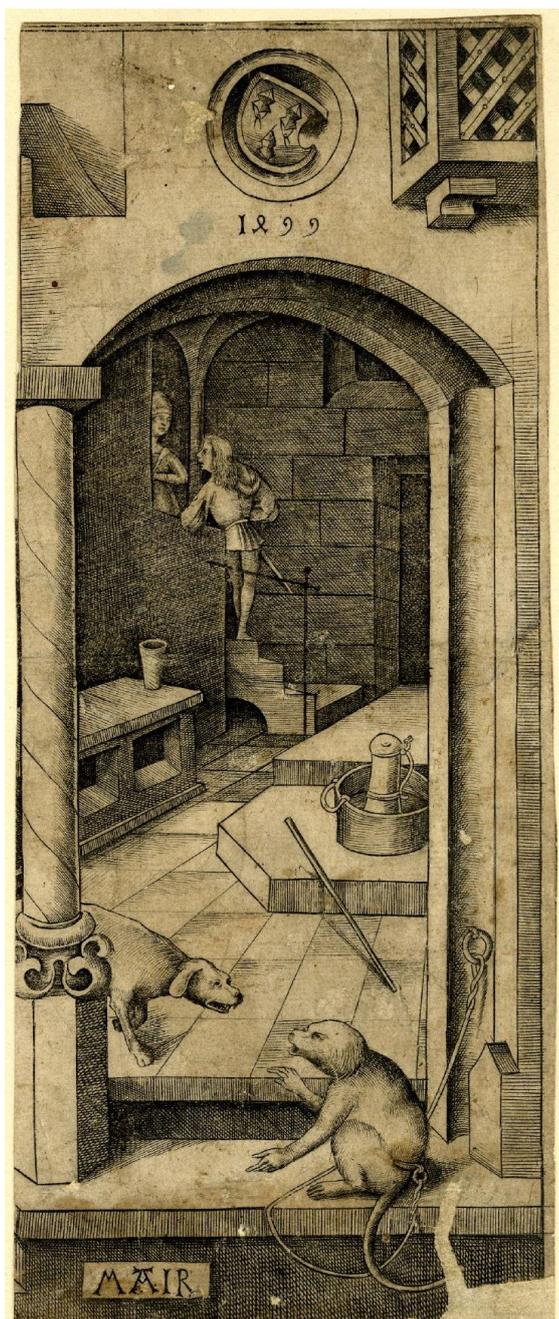
A. Veneziano podľa A. Dürera: Madona s opicou (1509-1536)

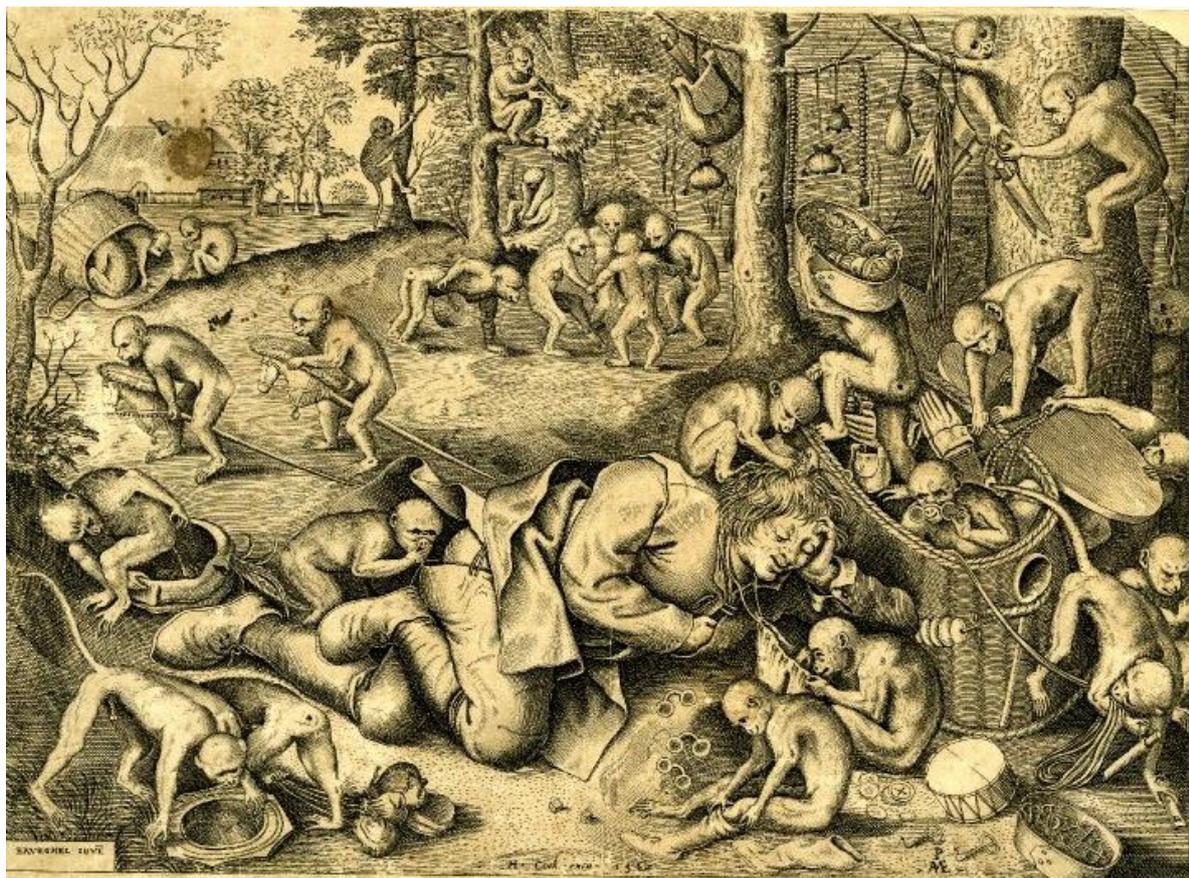
A. Veneziano podľa A. Dürera: Opica (1500-1550)

Opice a podomový obchodník (singerie, Florencia, 1470-1490)

Mair von Landshut (tlač): Opica a pes (fragment memento mori, 1499)

P. Bruegel I.: Spiaci podomový obchodník okradnutý opicami (16.st.)

P. Bruegel I: Dve opice (1562)

F. Snyders: Zátišie s ovocím, zabitou lovnou zverou, zeleninou, živou opicou, veveričkou a mačkou

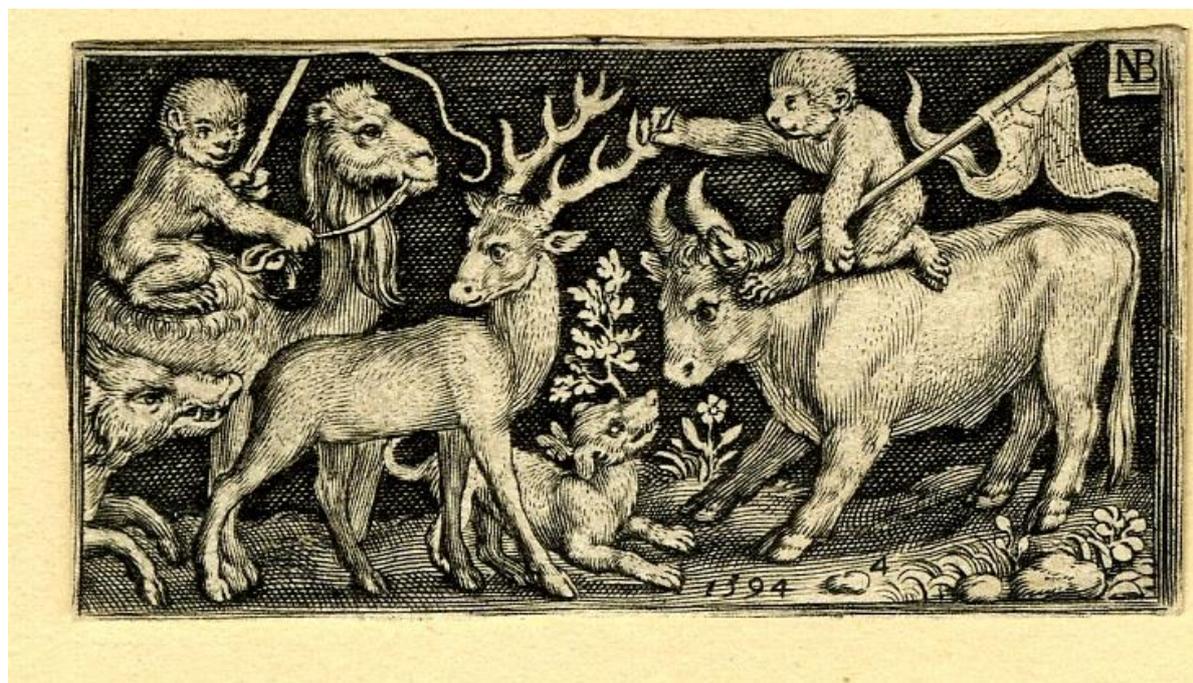
F. Snyders: Tri opice kradnú ovocie (17.st.)

M. D'Hondecoeter: Zverinec (1690)

D. Teniers ml.: Opice v kuchyni (singerie, 17.st.)

Autor neuvodený: Scéna z Ezopových bájok (1594)

Podľa F. Barlowa: Krajina s desiatimi opicami (1565-1587)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II : Dve opice hrajú triktrak (singerie, 1650-1668)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II.: Dve opice jest' ustrice (singerie, 1650 - 1668)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II.: Dve opice hrajú karty (singerie, 1650 - 1668)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II: Dve opice držia glóbus (singerie, 1635)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II: Dve muzicírujúce opice (singerie, 1635)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II: Dve opice fajčia fajku (singerie, 1635)

Q. Boel II : Opica pripravuje náplast' (singerie, 1635)

Quirin Boel II podľa D. Teniersa II: Chirurgická miestnosť s opicami (singerie, 1620-1668)

Podľa D. Teniersa II.: V obchode u ráhojiča (singerie, 17.st.)

Podľa D. Teniersa II.: Opice hrajú karty (singerie, 17.st.)

Q. Boel II : Mačací koncert (singeric, 17.st.)

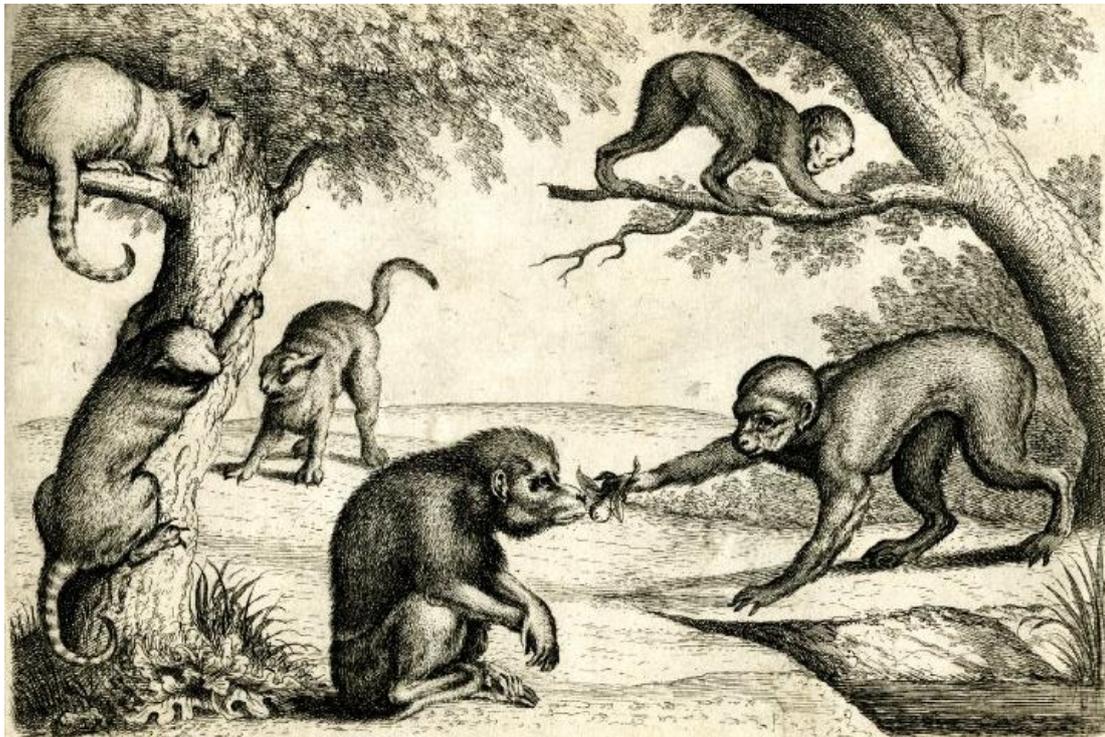
Podľa E. van Heemskercka: Opice v interiéri strážnice (singerie, 18.st.)

S. Vrancx: Uniformované opice na strážnici zatkli mačku (singerie, 1647)

D. Teniers II.: Opica v maškarnom kostýme (singerie, 1625-1690)

Podľa M. Gheeraerts I: Opice (1654-1670)

Podľa A. Bloemaerta a J. Saenredama: Vidiecka scéna. Eva (1611)

Podľa A. Brouwera: Sedliaci s fajčiacou opicou (1620-1638)

Autor nevedený: Kto nás spozná? (1780)

P. Tempest (vydavateľ): Fúzatý umelec v klobúku a kostýme popri otvorenej truhlici a oblečenej opici (18.st.)

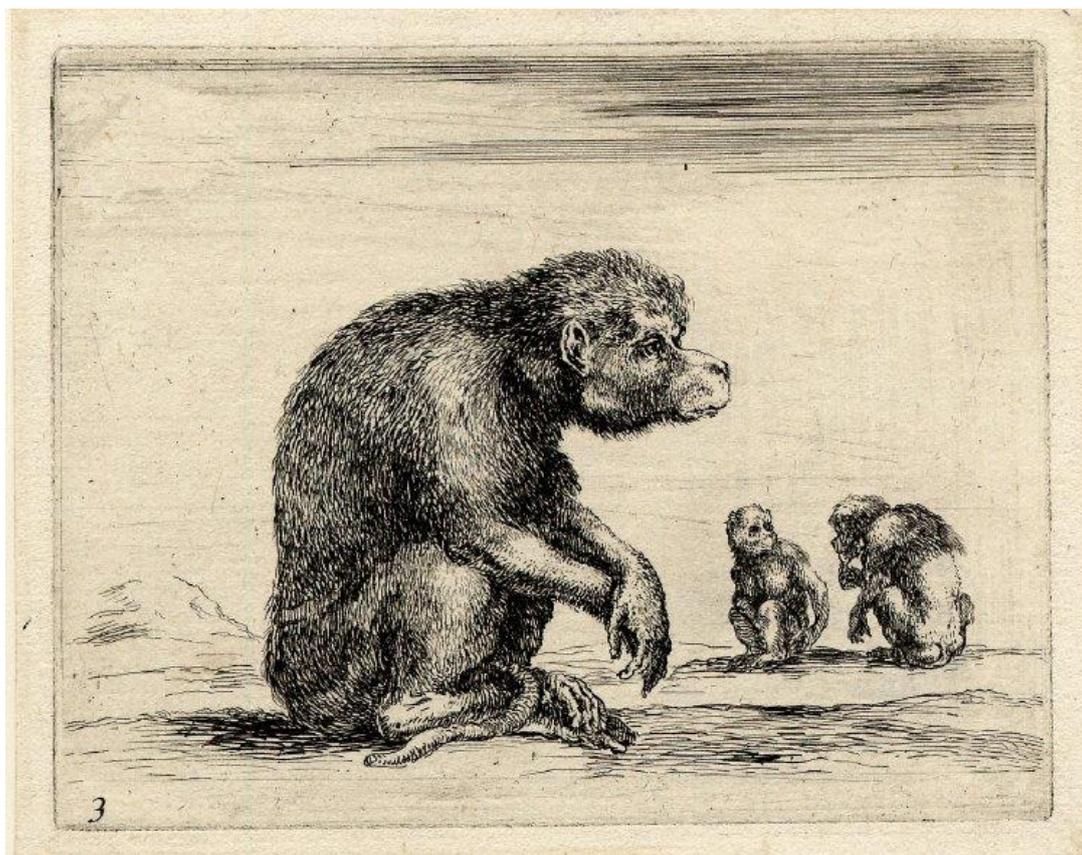
B. Zaech: Krajina so starými ruinami (rytina, lept, 1645-1660)

M. Laroon I, P. Tempest (vydavateľ): Clark, majster anglického držania tela (z cyklu Výkriky Londýna, 1733)

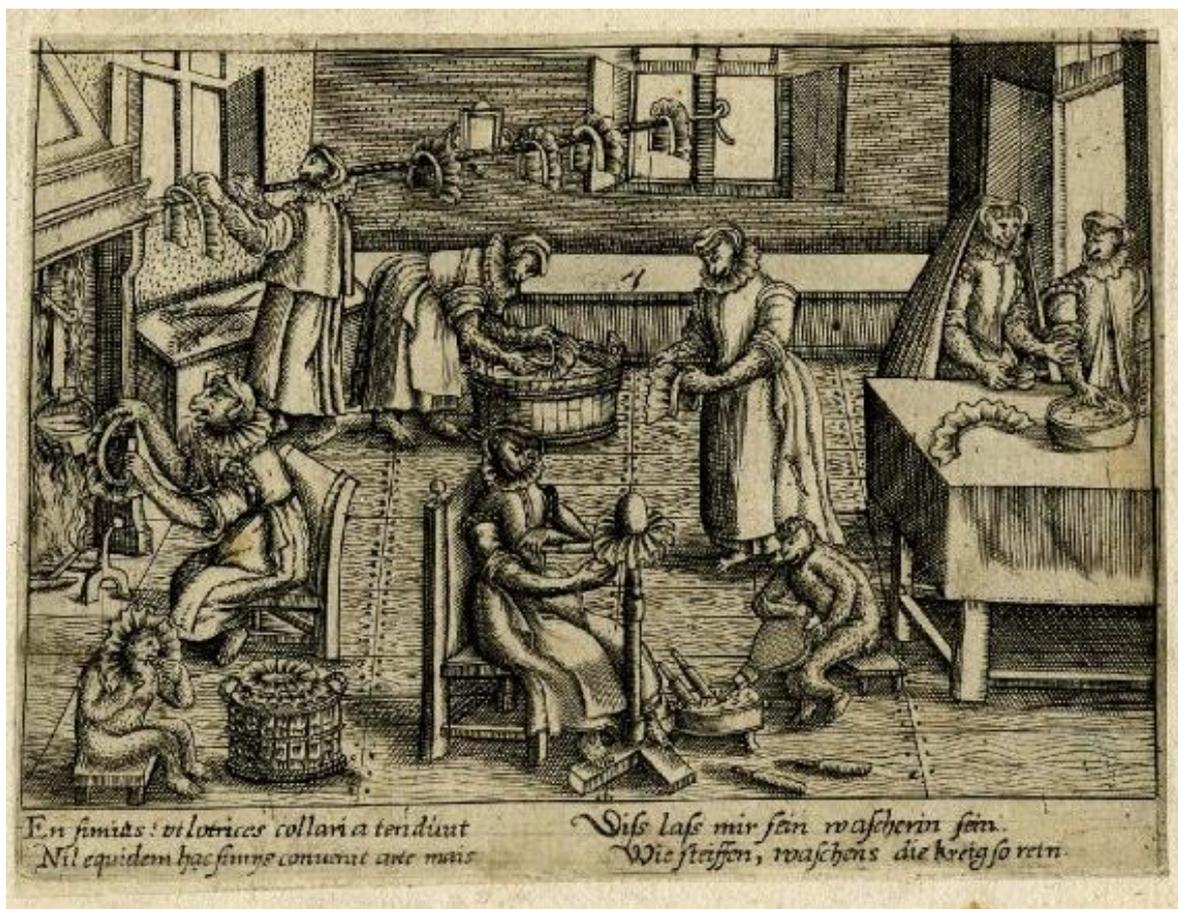
H. Lodewijcks van der Vecht: Rôzne zvieratá (1626)

S. della Bella: Rôzne zvieratá (rytina, 1639-1644)

P. van der Borcht II.: Práčovňa (singerie, 1562)

C. de Passe st.: Opice vyrábajú goliere (singerie, 1600-1637)

A. Van de Passe st.: Opice si hrajú (singerie, 1600-1637)

H. Goltzius: Sediaca opica na reťazi (1597)

H. met de Bles: Spiaci obchodník okradnutý opicami (singerie, 1525-1550)

Podľa M. Gheeraerts I: Opica núti mačku vytáhnúť orechy z ohňa (z ilustrácií k Ezopovým bájkam, 1630)

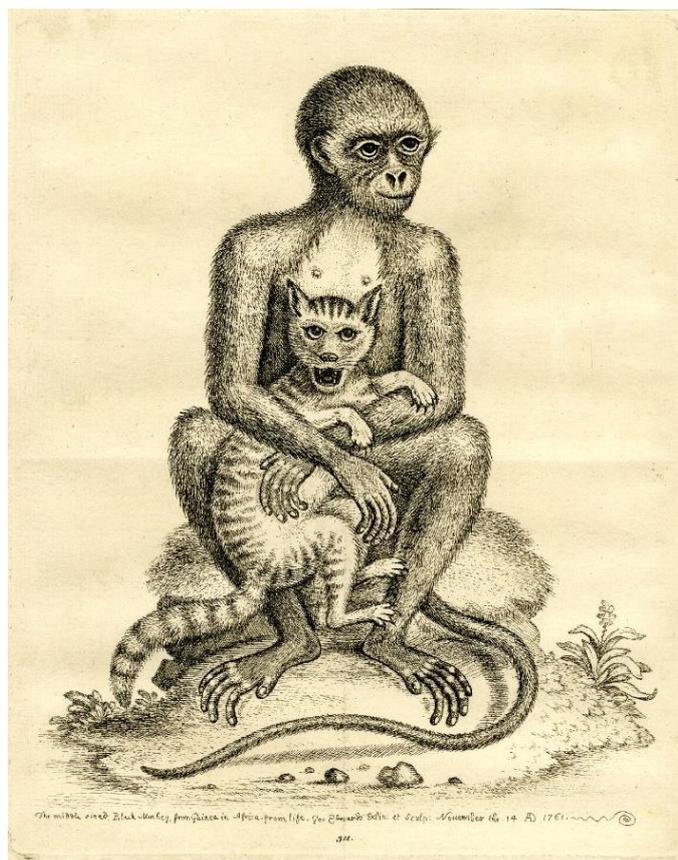
G. Libalt: Gavalier a opica (perokresba hnedým atramentom, 1646)

G. Libalt: Chlapec a opica (1646)

Podľa G. Edwardsa: Opica v podrepe na zemi, na ktorej je slimák (rytina, 1752)

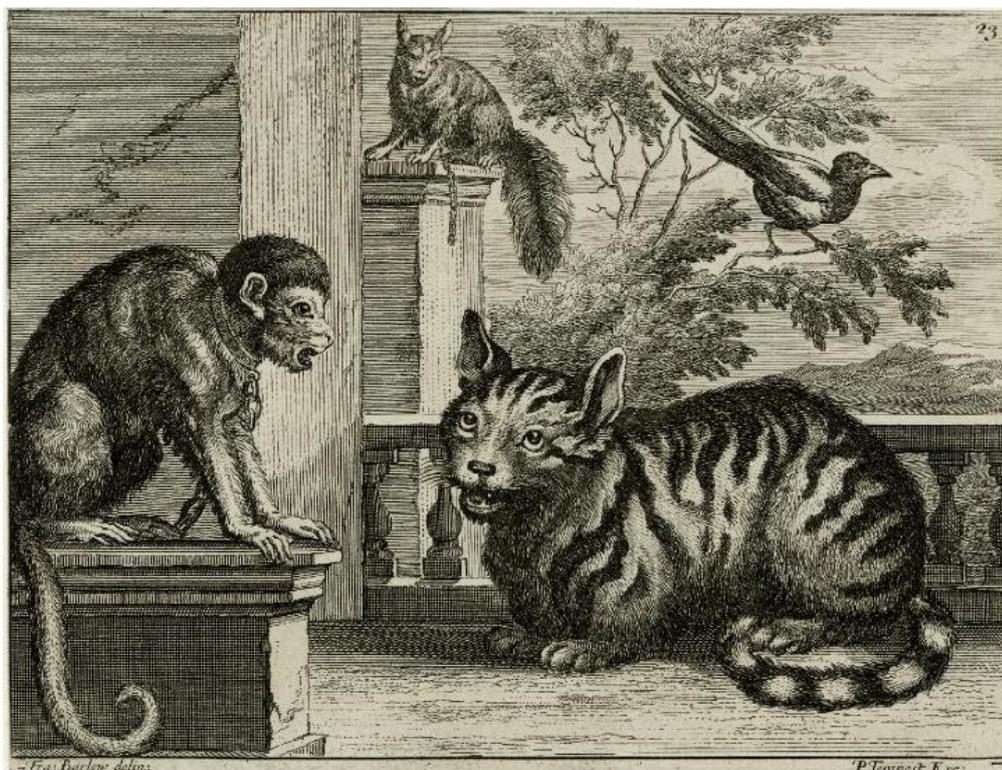
Podľa G. Edwardsa: Opica s mačkou (rytina, 1761)

Autor neuvenerý: Memento mori (1580)

P. Casteels III.: Niekoľko vtákov na holých konároch stromu a dve opice posadené vedľa kameňa (1726)

J. Griffier podľa F. Barlowa: Opice s obojkom a reťazou a mačkou na balkóne (17.st.)

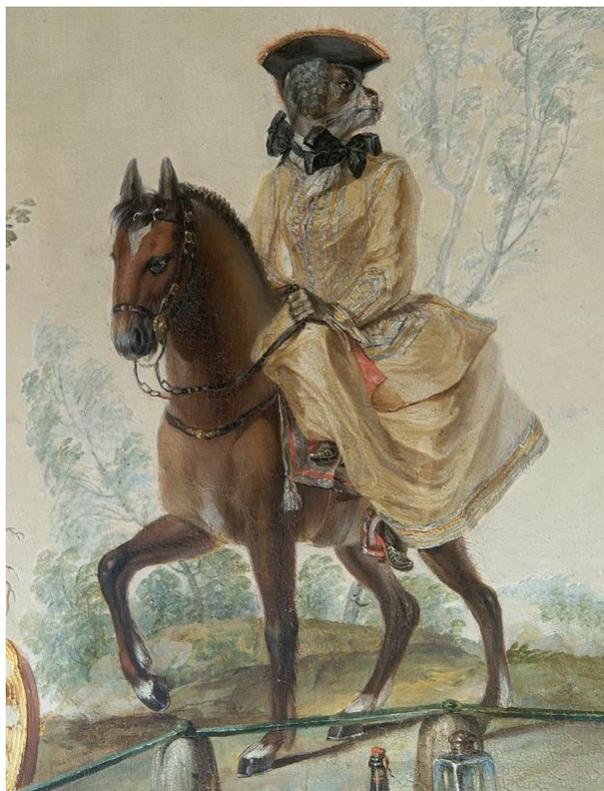
J. Griffier: Opica núti mačku vytáhnout' orechy z ohňa (rytina, ilustrácia k Ezopovým bájkam, 1680-1717)

L. Desplaces podľa A. Watteaua: Sochár (rytina, sinergie, 1886)

G. Francia: Svätá rodina s Dieťaťom Kristom stojacim vo vani a opicou v popredí (1510-1530)

Ch. Huet: Huncútstvo (singerie, 1735-40)
x

Ch. Huet: Huncútstvo (singerie, 1735-40)

Ch. Huet: Lekcia tanca (singerie, 1741)

Ch. Huet: Cikcak (singerie, 1742)

Ch. Huet: Bubeník (singerie, 18.st.)

Ch. Huet: Opica ako podomový obchodník (singerie, 1730-1760)

Ch. Huet: Odpočinok lovca (singerie, 18.st.)

Ch. Huet: Sochár (singerie, 18.st.)

Podľa A. Brouwera: Pouličný kúzelník na javisku robí triky s tromi šálkami na stole (rytina, 1755-1771)

Ch. B. Rode: Kardinál sa na smrteľnej posteli zotavuje z choroby, lebo ho zabáva opica (1790)

M. S. Merianová: Opica (prírodovedná ilustrácia z knihy Surinam Insects, 1701-1705)

M. S. Merianová: Zobrazenie modrého vtáka, rastliny s rebrovanými pomarančovým plodmi a opicou držiacou svoj chvost (prírodovedná ilustrácia z knihy Surinam Insects, 1701-1705)

M. S. Merianová: Čierna opica sedí na zemi s červeným ovocím v zdvihnutej pravej ruke (prírodovedná ilustrácia z knihy Surinam Insects, 1701-1705)

Rytina podľa B. Vulliamyho: Opica ako drožkár (singerie, 19.st.)

J. A. Klein: Opica vojak ide na pudlovi (singerie, 1845)

J. A. Klein: Tri opice (lept, 1828)

N. Guérard I (vydavateľ): Opice preoblečené za ľudí sa správajú ako milenci (singerie, 18.st.)

Podľa D. Teniersa ml.: Spoločnosť opíc v kostýmoch (singerie, 17.st.)

Podľa D. Teniersa ml.: Spoločnosť opíc v kostýmoch (singerie, 1849-1851)

Podľa E. Landseera: Potulní hudobníci (singerie, 1828)

F. S. Haden: Opica na psovi (1865)

G. J. Scharf: Kňaz s opičkou (akvarel, 19.st.)

Podľa E. Landseera: Tanečná lekcia (1827)

J. Collaert II (tlač) podľa Jan van der Straet: Opice napodobňujú ľudí (1596)

J. Collaert II (tlač) podľa Jan van der Straet: Lov na divé zvieratá, ryby a vtáky (1596)

Autor neuvodený: Lov opíc (zo série výtlačkov o love exotických zvierat, 1700-1726)

F. Francken II: Opice hrajú triktrak (singerie, 1599-1642)

Neznámy autor: Satirický obrázok s vydeseným gentlemanom v magickom kruhu a kúzelníkom ovládajúcim démonické bytosti (1720)

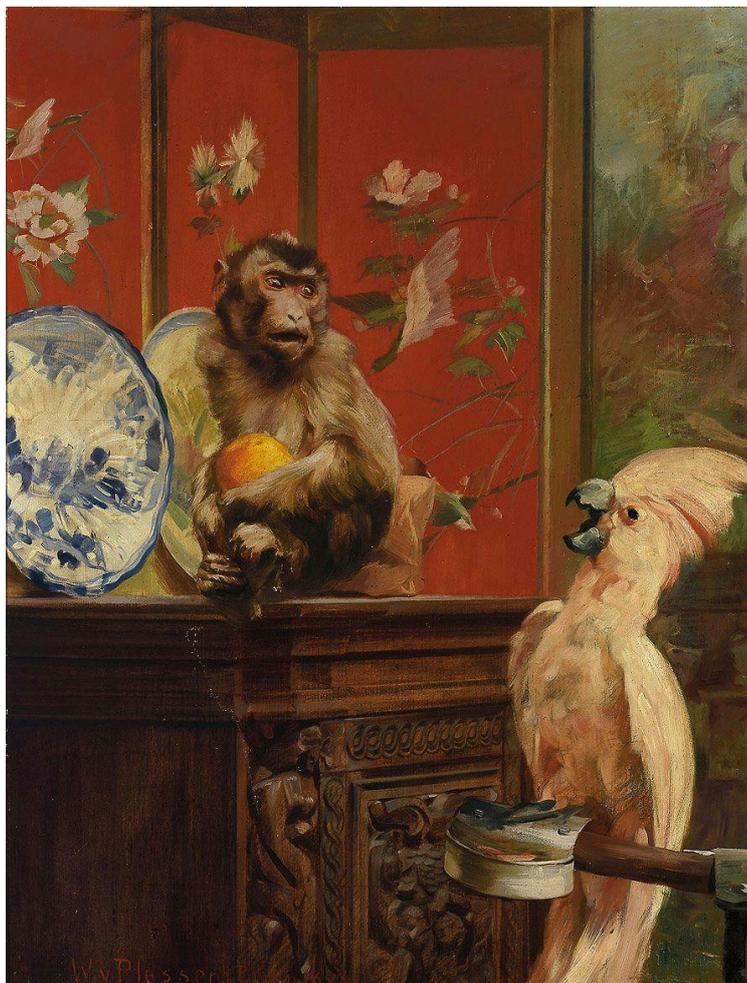
E. Landseer: Brazílski kosmáči (1842)

E. Landseer: Opica, ktorá videla svet (singerie, 19.st.)

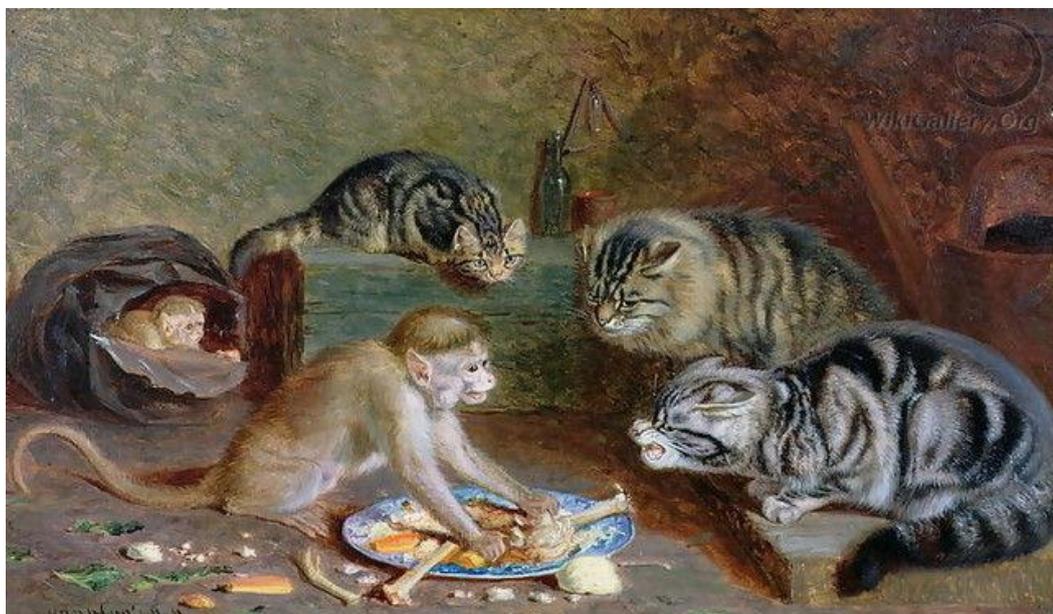
D. Teniers ml: Strážnica s opicami (singerie, 17.st.)

W. von Plessen: Opica a kakadu v salóne (1894)

W. von Plessen: Opica na prestretom stole (1894)

H. H. Couderly: Hra o večeru (19.st.)

G. von Max: Súd opíc nad umením (1889)

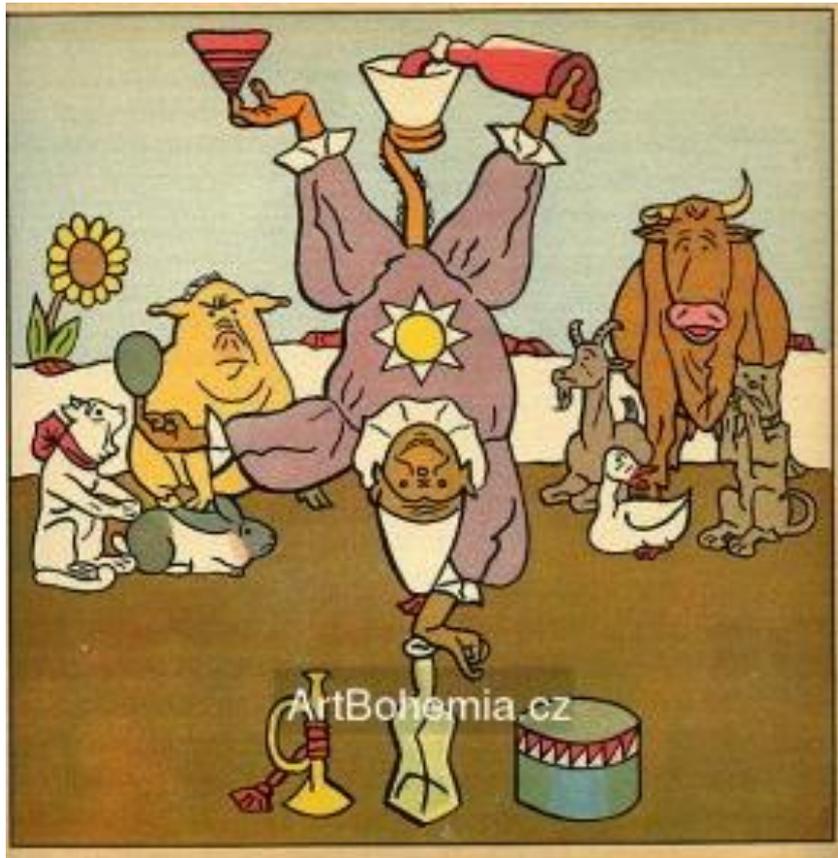
P. Picasso: Rodina akrobatov s opicou (1905)

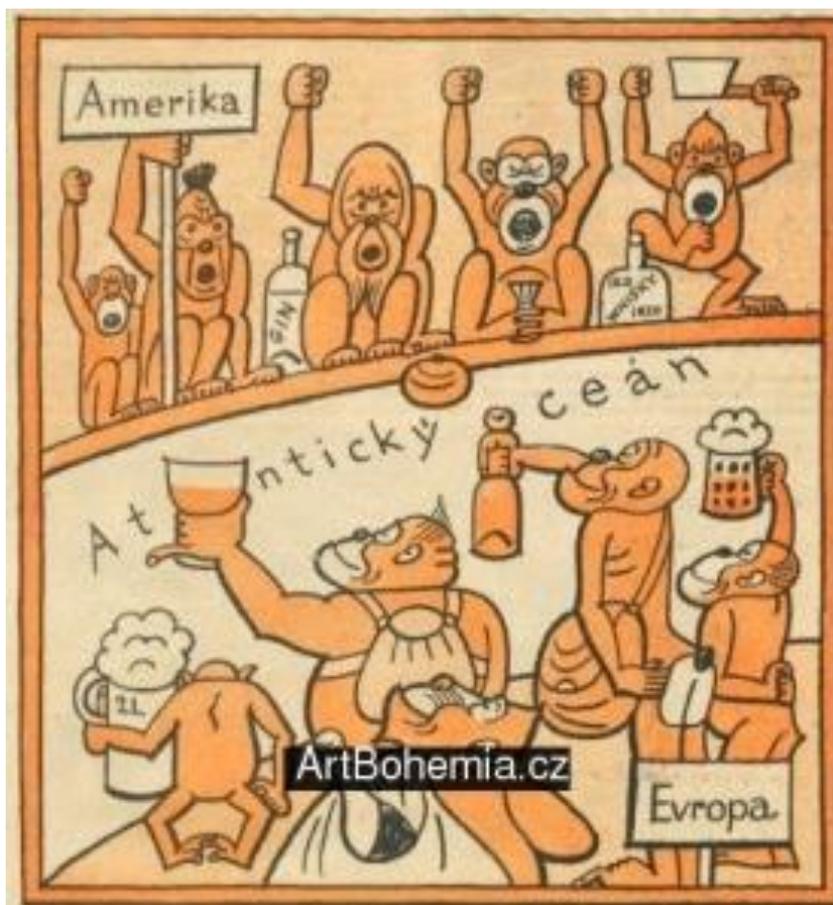
C. Lagar: Harlekýn (20.st.)

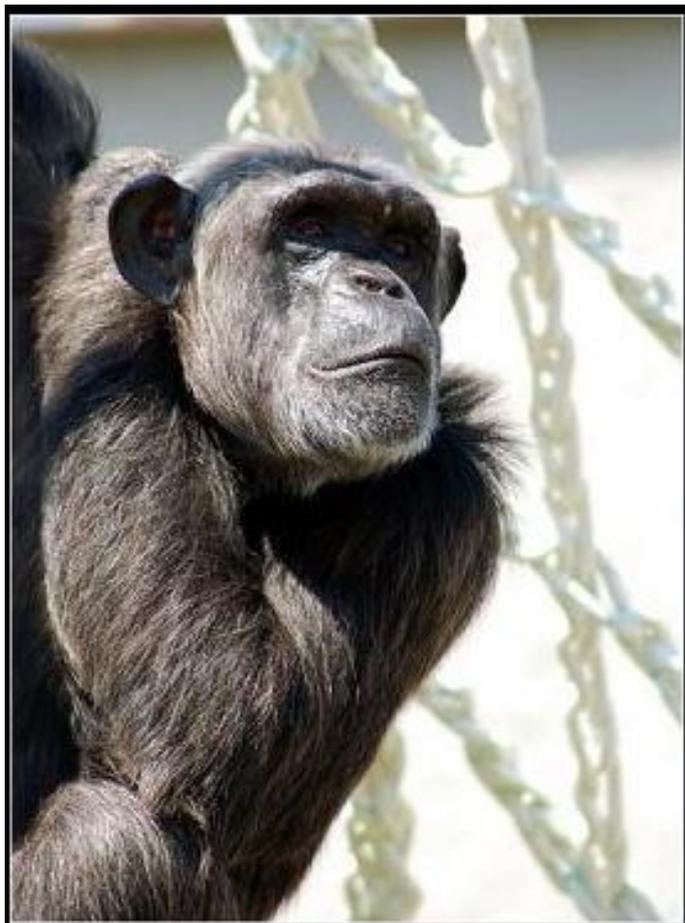
C. Lagar: Ekvilibrista s opicou (20.st.)

J. Lada: Akrobatická produkcia (farebný litoofset, 1919)

J. Lada: Amerika Američanům (farebný ofset, 1932)

S. Pěničková: Snívanie o slobode (2006)

F. Kudláč: Smutná opica (1970)

Yi Yuan: Opica a mačky (11.st.)

Yi yuan: Gibon visiaci na strome (vejár, 11.st.)

Yi Yuan: Dva gibony na dube (11.st.)

opica božia - božia opica

opice v umení - pozri *animalieri, zvieratá v umení, opica*

http://de.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Affe_in_der_Kunst

opičí uzol - uzol, ktorého viazanie je založené na princípe *Borromejských kruhov*; názov pochádza z podobnosti zo zovretou päsťou; bol používaný sa ako zabezpečenie v plachtнице; dnes užívaný ako dekoratívny prvok; tiež používaný pri forme *žonglovania* loptami pripevnenými na povrázkoch (pozri *poi*); pozri *dekoratívne uzly*

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D1%8C%D1%8F%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B0%D0%BA

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Poi>

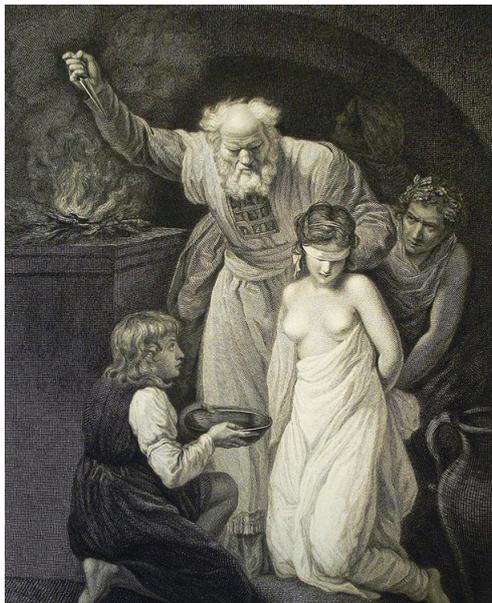
https://en.wikipedia.org/wiki/Monkey%27s_fist

Opičí uzol

Opie John - (†1807); anglický historický a portrétny maliar

http://en.wikipedia.org/wiki/John_Opie

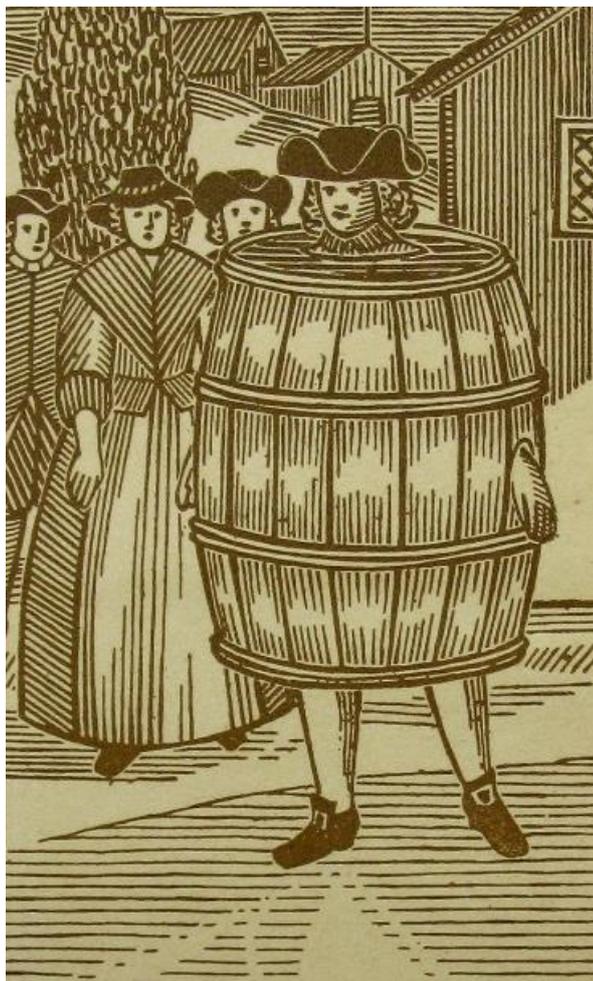
J. Opie: Jefte a jeho dcéra (ilustrácia, Philips Medhurst Bible; 18.st.)

opilstvo - pozri *veniec z brečtanových listov*; *Zoslanie Ducha svätého*, *pijan*, *opilcova pláštenka*

K. Ondreička: Opitá dedina (drevoryt, 1939)

opilcova pláštenka - pozri *pijan*, *opilstvo*

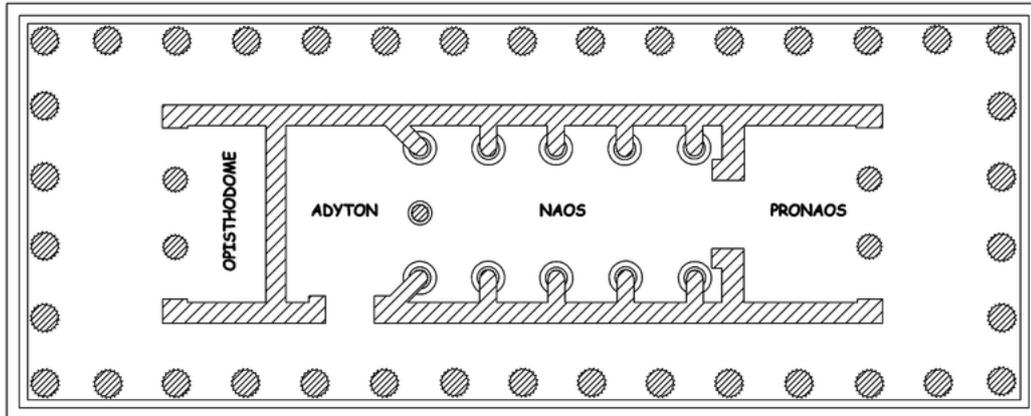
Opilcova pláštenka (šarivari)

Opilcova pláštenka a žena klebetnica (stredoveké šarivari)

opistodomos - gréc. Οπισθόδομος; z ὀπισθεν/opisthen – „späť“; δόμος/domos – „dom“; tiež epinaos; v preklade „zadný dom“

-priestor v zadnej časti chrámu, zatiaľ čo naos bol v strede a pronaos otvoril miestnosť na čelnej fasáde; tretí prvok *gréckeho chrámu* vedľa *pronaosu* a *naosu*; *zadná sieň* za *cellou*, s vlastným vchodom, zvyčajne uzavretá mrežou; určená na uskladnenie kultových nástrojov (staršia obdoba kresťanskej *sakristie*) a chrámového pokladu; vývojovo zakončuje premenu *megaronu* v *grécky chrám*; pozri *dystylos*, *antový chrám/in antis*, *antae*

Pôdorys gréckeho chrámu s opistodomom

opistografická tlač - *tlač opistografická*

ópium - pozri *Natovia*; *drogy*

NC Wyeth: Fajčiari ópia (1913)